

Dechrau Blwyddyn

Edrychwn ymlaen i'r flwyddyn newydd. Beth sydd o'n blaenau? 12 mis, 52 o wythnosau, 365 o ddyddiau (366 mewn blwyddyn naid), 8760 o oriau, 525,600 o funudau a 31,536,000 o eiliadau. Rhodd Duw i ni.

EMYNAU

Dyheu mae'r emynydd am gael dechrau'r flwyddyn gyda Duw, dod dan ddylanwad yr Ysbryd Glân a'r ysbryd hwnnw yn ein hadfywio:

O am ddechrau blwyddyn newydd
gyda Duw mewn mawl a chân;
doed yn helaeth, helaeth arnom
ddylanwadau'r Ysbryd Glân:
bydded hon ymysg blynyddoedd
deau law yr uchel Dduw;
doed yr anadl ar y dyffryn
nes bod myrdd o'r meirw'n fyw.

Joseph Evans (*Caneuon Ffydd*: 90)

Mae dechrau'r flwyddyn yn gyfle i ddechrau o'r newydd a disgwyl am wanwyn Duw i roi bywyd newydd i ni:

I Dduw y dechreuadau
rhow'n fawl am ddalen lân, ...
awn rhagom i'r anwybod
a'n pwys ar ddwyfol fraich;
rho nerth am flwyddyn arall
i bobun ddwyn ei faich. ...

a hithau'n ddyfnder gaeaf
disgwyliwn wanwyn Crist ...

John Roderick Rees (*Caneuon Ffydd*: 87)

Edrych yn ôl ar daith y flwyddyn a aeth heibio mae Griffith Penar Griffiths ym mhennill cyntaf ei emyn:

Cawsom gerdded yn ddiogel
drwy beryglon blwyddyn faith;
gwnaethost ti bob storm yn dawel
oedd yn bygwth ar y daith.

Penar (*Caneuon Ffydd*: 91)

Mae'n bur debyg mai geiriau'r proffwyd Sechareia, 'A bydd yn un diwrnod – y mae'n wybyddus i'r Arglwydd – heb wahaniaeth rhwng dydd a nos; a bydd goleuni gyda'r hwyr' (Sechareia 14: 7) a symbylodd T. Gwynn Jones i ysgrifennu'r emyn hwn:

Pan fo'n blynyddoedd ni'n byrhau,
pan fo'r cysgodion draw'n dyfnhau,
tydi, yr unig un a wŷyr,
rho olau'r haul ym mrig yr hwyr.

T. Gwynn Jones (*Caneuon Ffydd*: 173)

Yn *Y Dysgedydd*, cyfnodolyn gan yr Annibynwyr y bu Tom Eirug Davies yn ei olygu rhwng 1943 a 1951, yr ymddangosodd yr emyn hwn gyntaf ym 1947 a'i ddymuniad yw cael profi 'hedd ei gariad, doed a ddêl':

Nefol Dad, erglyw ein gweddi
wrth wŷnebu'r flwyddyn hon,
mae'n hamserau yn dy ofal,
a'n helyntion ger dy fron;
dyro brofi
hedd dy gariad, doed a ddêl.

T. Eirug Davies (*Caneuon Ffydd*: 72)

Geiriau Salm 31: 15 'Y mae fy amserau yn dy law di; gwared fi rhag fy ngelynion a'm herlidwyr' fu'n ysbrydoliaeth i Nantlais gyfansoddi'r emyn sy'n dechrau fel hyn:

Yn dy law y mae f'amserau,
ti sy'n trefnu 'nyddiau i gyd,
Nantlais (*Caneuon Ffydd*: 71)

GWEDDIAU

Diolchwn am gefnogaeth Duw yn y gorffennol a chydnabyddwn fod gennym amser, digonedd o amser:

Gwae ni o golli amser,
gwastraffu amser,
lladd amser
oherwydd y mae amser yn rhodd oddi wrthyt ti.
Arglwydd, y mae gennyf amser,
yr holl amser yr wyt ti'n ei roi i mi,
blynyddoedd fy mywyd,
dyddiau fy mlynyddoedd,
oriau fy nyddiau –
y maent i gyd yn eiddo i mi
i'w llenwi'n dawel, yn llwyr ac i'r ymylon. Amen.

Michel Quoist

Cyflwynwn ein hunain i Dduw a gofynnwn iddo ein gwarchod a'n hadnewyddu:

Wrth i ni wynebu'r dyfodol
gweddiwn am gael clywed dy lais a'th Air di
yn addo i ni arweiniad, nerth ac ymgeledd.

Cyflwynwn ein hunain i'th ofal:
cysgoda drosom,
gwarchod ni, nertha ni pan fo gwendid yn ein llethu;
arwain ni pan awn ar ddisberod;
adnewyddu'n gobaith pan fyddwn yn digalonni;
canolbwyntia ein meddyliau ar Iesu Grist, ein Bugail da,
a phâr i ni ymddiried bob amser yn ei ofal tyner ef. Amen.

R. Tudur Jones

Edrychwn yn ôl mewn diolchgarwch ac edrychwn ymlaen yn hyderus:

Arglwydd ein Duw, diolchwn i ti am gael camu i flwyddyn newydd arall. Wrth edrych yn ôl ar y flwyddyn a aeth heibio, diolchwn i ti am dy gariad a'th ofal trosom. Bu i ni fwynhau dy fendithion bob dydd, 'bob bore y deuant o'r newydd, mawr yw dy ffyddlondeb'. Cynorthwya ni i werthfawrogi dy roddion, ac i gydnabod mai ynot ti yr ydym 'yn byw, yn symud ac yn bod'. Cydnabyddwn inni ar brydiau dy anghofio a throi cefn arnat, ond ni wnest ti erioed ein hanghofio a throi cefn arnom. Cynorthwya ni yn ystod y flwyddyn hon i fod yn fwy gwerthfawrogol o'th roddion, yn fwy ffyddlon i ti, ac i'n cysegru ein hunain yn llewyrch yn dy waith ac mewn gwasanaeth i eraill. Amen.

Ifan Roberts

Arwain ni ar ddechrau blwyddyn i anturio ymlaen ac i roi o'n gorau:

Dyro inni gael gwared â beichiau a gofidiau y flwyddyn a aeth heibio. Gweddiwn am arweiniad yr Ysbryd Glân i ymgyflwyno i Iesu Grist gan sylweddoli mai 'Ef yw'r ffordd, y gwirionedd a'r bywyd'. Ynddo ef, ac iddo ef a thrwyddo ef y gallwn fyw'n llawn. Gwna ni'n fwy ffyddlon iddo yn ein byw. Gwna ni'n fwy didwyll yn ein haddoliad. Gwna ni'n fwy tebyg iddo. Amen.

John Owen

Derbyn ein diolch am dy gysgod a'th haelioni i ni yn y gorffennol, ac ar ddechrau blwyddyn newydd gafael yn ein llaw i'n harwain trwy'r presennol i'r dyfodol:

Tywys ni ar hyd y ffordd,
nid yn ôl ein chwantau ni ond yn ôl d'ewyllys di,
nid yn ôl ein gwendid ni ond yn ôl dy gryfder di.

O Dduw,
bywha ni yn ein haddoliad,
cadarnha ni yn ein gwasanaeth i eraill
a grymusa ni mewn tystiolaeth.

Ti ydi'r flwyddyn newydd.

Ti ydi'r ddalen lân yn eich llyfr amser,

Ti ydi'r cyfle newydd yn eich ffordd o fyw,

Ti ydi'r cyfle i adnewyddu'ch bywyd a'ch perthynas â'r hwn a ddywedodd,

'Wele, yr wyf yn gwneud pob peth yn newydd.' Amen.

Gweddi o ymbil. Cyflwynwn ein hunain a'n gilydd a phawb sydd mewn angen, gwendid a gofid i ofal ac ymgeledd Duw:

Yn dy law di, Arglwydd, y mae'n hamseroedd;

cyflwynwn ein dyddiau oll i ti,

gan ofyn am dy gymorth

i gyflawni dy ewyllys di ynddynt.

Cyflwynwn i ti bawb sydd mewn pryder a phoen,

mewn hiraeth ac unigrwydd:

goleua'u llwybrau a nertha'u camre ymlaen,

a chymorth ni oll i fyw yn fwy teilwng ohonot,

er mwyn Iesu Grist ein Harglwydd. Amen.

Elfed ap Nefydd Roberts

ADNODAU

Duw tragwyddoldeb yw Duw yn ôl y Salmydd:

Oherwydd y mae mil o flynyddoedd yn dy olwg

fel doe sydd wedi mynd heibio,

ac fel gwyliadwriaeth yn y nos.

Salm 90: 4

Gan mai byr yw ein dyddiau mor bwysig yw gwneud yn fawr o bob diwrnod:

Deng mlynedd a thrigain yw blynyddoedd ein heinioes,

neu efallai bedwar ugain trwy gryfder, ...

ânt heibio yn fuan, ac ehedwn ymaith.

Felly dysg ni i gyfrif ein dyddiau,
inni gael calon ddoeth.

Salm 90: 10, 12

Ym myd Duw y mae trefn ac amser i bob peth:

Y mae tymor i bob peth, ac amser i bob gorchwyl dan y nef:
amser i eni, ac amser i farw,
amser i blannu, ac amser i ddiwreiddio'r hyn a blannwyd.

Pregethwr 3: 1–2

Cyhoeddi ei grwsâd mae Iesu yn y synagog yn Nasareth:

“Y mae Ysbryd yr Arglwydd arnaf,
oherwydd iddo f'eneinio
i bregethu'r newydd da i dlodion.
Y mae wedi f'anfon i gyhoeddi rhyddhad i garcharorion,
ac adferiad golwg i ddeillion,
i beri i'r gorthrymedig gerdded yn rhydd,
i gyhoeddi blwyddyn ffafr yr Arglwydd.”

Luc 4: 18–19

Mae'r gwinllannydd yn awyddus iawn i roi ail gyfle i'r ffigysbren:

Ac os daw â ffrwyth y flwyddyn nesaf, popeth yn iawn; onid e, cei ei dorri i lawr.

Luc 13: 9

Yn nhermau'r Duw tragwyddol peidiwn â cholffarnu ein methiant yn y tymor byr:

Gyfeillion annwyl, peidiwch ag anghofio'r un peth hwn, fod un diwrnod yng ngolwg yr Arglwydd fel mil o flynyddoedd, a mil o flynyddoedd fel un diwrnod.

2 Pedr 3: 8

DYWEDIADAU A THRADDODIADAU

Dywedais wrth y dyn oedd yn sefyll wrth borth y flwyddyn, ‘Rho oleuni i mi fel y gallaf droedio’n saff i’r anwybod.’ Atebodd fi, ‘Dos allan i’r tywyllwch a rho dy law yn llaw Duw. Bydd hyn yn well i ti nag unrhyw oleuni ac yn saffach nag unrhyw ffordd.’

Beth a ddigwyddodd ar 6 Medi 1752? Dim. Doedd y dyddiad hwnnw ddim yn bod!

Yn ôl Calendr Enlli dylech nodi pa fath o dywydd a gewch rhwng y 6ed a’r 18fed o Ionawr. Yn ôl y Calendr bydd tywydd y deuddeng niwrnod yn cyfateb i dywydd y deuddeg mis yn ystod gweddill y flwyddyn.

Awr fawr Calan,
dwy ŵyl Eilian
a thair Gŵyl Fair.

Awr fawr Galan sef yr Hen Galan ar 12 Ionawr, Gŵyl Eilian ar 29 Ionawr a Gŵyl Fair ar 13 Chwefror. Pa mor gywir tybed?